

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e263934/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ind paa, ved at antage saadanne Forandringer i Redactionen af det Forslag, som er tilføjet? Skulle vi gaae ind paa det, maade vi dog i det mindste afvise det for loften, thi fremme vi for denne Paragraph, kommer den ind i den Form, den har, og det kunne vi ikke være sige med. Skulde den gaae over i den Forhandlingsprotocol i denne Skikkelse, kommer jeg ikke for den. Men man maa den forandret her paa Sædet og forslaget fuldstændt for at blive frem over, eller og maade vi forsløje den, thi vi kunne ikke komme for den (saaledes som den nu er.

Ordningsregler: Der var just det, som den anden Formand, om man ikke i Betragtning af de Forringer, som nu er faldne, kunde udvælge Afstemningen eller en Coniunction af Forsamlingen.

B. Christensen: Jeg vilde henstille til den anden Formand, om vi ikke kunde prøve paa, hvad jeg nu vilde foreslå, om det ikke med 1 Stemme maatte blive vedtaget, at Paragraphen, saaledes lydende, som den anden Ordre har antaget den, blev sat under Afstemning her. Er det 1 Stemme derfor, ere alle Hermer bevarede, og saa overføres ethvert Spørgsmaal.

H. Jespersen: Det var just det, jeg vilde have tilladt mig at bemærke, som med den Tilføjning, at hvis jeg ikke erindrer fejl, yttede den anden Formand sig under den foreløbige Behandling, at han vilde stille et Forslag om, at Sænkke og Nordmand skulde erholde Indfødsret her i Landet ved fast Dødsdel, et saadant Forslag vilde jeg ikke have tilladt, men jeg ventede ikke, at det antydede Forslag vilde fremkomme i den Form, som det er. Derfor tillægger jeg den sidste anden Talede Deltagelse.

Ordningsregler: Det Forslag, som er blevet fremsat af den anden Ordre, er vistnok mere end en Redaktionsforandring; men den forekommer mig dog ikke at være anden Forandring end en saadan, der kan vedtages ved den sidste Behandling, og at man derfor gjerne i Realiteten kan gaae ind derpaa ved Afstemning her. Naar det, som Rigsdagsmanden for Redning (Haug) fremsat at forudsætte, var Tale om en færdig Nationalitet i spørgsmaal, vilde jeg ogsaa stemme med Forslaget, men her er saadant tal Tale om, hvem det er Udlandingen efter det politiske Begreb. Derudover er Meningen af Forslaget, som vi dog næsten skulde være med, den at give Sænkke og Nordmand lige Indfødsret med Danst, naar de tage fast Dødsdel i Riget, og det forekommer mig ikke, at der kan være noget til Gænde her for at komme herover paa Grund af den enstemmige Maade, hvorpaa den sidste Tale i Amendementet er afsluttet.

Haug: Jeg vilde henstille den anden Formands Ordre om, om det ikke er særligt betænkeligt, saaledes i Grundloven at tillade Sænkke og Nordmand Indfødsret her i Landet; det er et stort Spørgsmaal, om Danst, som tage Dødsdel i Sverrig og Norge, vilde faae Indfødsret der.

Ordningsregler: Jeg tror ikke, at Forsamlingen fra nogen Side kan gaae ind paa det Forslag, som her foreligger. Uden Hensyn til Høven tror jeg, at det vilde være urigtigt, her at tage en Beslutning om at Sænkke og Nordmand skulde have Indfødsret. Det er en meget vigtig Sag; den giver Anledning til Indfødsret i Danst. Det vilde være en Forandring i den Art, som i sin Tid er bleven fastgjort som Grundlov, under 13de Januar 1776 om Danmarks Indfødsret, og det maa være saameget mere paasædende at optage en saadan Beslutning, som Sænkke ikke har Indfødsret i Norge, og Nordmand ikke i Sverrig. Vi skulde altsaa her betragte Sænkke og Nordmand som nærmere at henhøre til Danmark, end som de betragte sig selv indborede. Jeg maa bemærke, at jeg under den foreløbige Behandling har erklæret, at jeg maatte stemme med den hele Paragraph, af den Art, at der gives ingen Indfødsret for Danmark alene, men Indfødsretten er for det hele danske Monarki, og jeg tror ikke, at vi her kunne vedtage en Lov i denne Tilfælde, hvorefter nogen skulde med Hensyn til de øvrige Stater have den Anledning til Indfødsret, som den har efter Forordningen af 13de Januar 1776. Vi maade ikke tænke os, at det Forhold, som for Tidligere finder Sted med Hensyn til visse Stater, skal vedblive, og hvis de tydelige Forordninger forened med Danmark, vilde det være en saadant Forordning med dem, naar det ikke i de Tilfælde, som Forordningen af 13de Januar 1776 og de senere Forordninger hjemle, kunde faae

Angang til Embeder sammesteds uden med Samtykke af Rigsdagen for Danmark. Hverledes andre Forhold i sin Tid kunne optage med Hensyn til Indfødsretten, naar Danmarks Stater blive ordnede, dette er en ganske anden Sag. Jeg maa derfor bemærke, at Spørgsmaalet om, hvorefter denne Grundlov kan blive givet for Sverrig, bliver behøvet i den Tilfælde, og man ved ikke, hvad Resultatet vil blive; men skulde denne Grundlov komme ud som en Grundlov for Danmark, vil deraf og følge, at Ingen kunde faae Angang til ved Indfødsretten at erholde Nationalitet i Sverrig uden ved en Lov, som blev givet her, og jeg tror altsaa, at vi i alle Tilfælde antydede noget, som vi ikke uden Glæde og uden Ulempe kunne antydede.

Finansministeren: Jeg anser det for min Pligt, gjentagende at henstille den anden Formands Ordre om, at det er et stort Spørgsmaal om den sidste Tilføjelse, det er en meget betænkelig her, men det er et stort, hvis følger er meget betænkelig, og som vi ikke kunne overføre, naar Forsamlingen i dette Tilfælde maatte ville vedtage det Forslag, som er tilføjet, selv om det, som jeg foresætter, alene er Spørgsmaal om Forslaget, saaledes ændret, som det er fremsat af den anden Ordre.

Ordningsregler: Jeg vil sætte under Afstemning, hvorefter Forsamlingen vil tillade, at dette Forslag med den anden Forandring kommer under Afstemning her; derfor maa jeg bede den anden Ordre gjentage, hvorefter hans Forslag lyder.

Ordningsregler: Jeg har ikke tilladt noget Forslag; jeg tillod mig blot at tillægge at ytre, at jeg troede, at hvis Forsamlingen vilde vedtage dette Forslag, maatte man ved en Redaktionsforandring sjerne det, som udenfor var det Støtende i Form. Jeg er fremdeles af den Mening, at der kan være Spørgsmaal om en Redaktionsforandring, idet jeg tør antage, at noget saa uden netop Forslagshæren vilde have udtrykt den Tanke, Forslaget skal udtrykke, i den Form, hvorefter det er fremsat. De allerfleste Andre vilde, om jeg tør udtrykke mig saa, have tilladt det i en mere juridisk Form, men det ligger nu i en original Natur og Uensartethed, at den giver sig Forslag et andet Stempel, end som Andre kunne vedkende sig; jeg har altsaa ikke tilladt noget Forslag, men da det blev nægtet, at der her kunde være Spørgsmaal om Redaktionsforandringer, tillod jeg mig at anfælgiggjøre, hvorefter der vilde være Tale om en Redaktionsforandring. Jeg skulde lærtig tillade mig at underrette det Forslag, at denne Sag vilde behandles med Udlysning.

Ordningsregler: Jeg kan ikke andet end anfælg mig kompetent til at tage en Beslutning i denne Henseende, og jeg skal saaledes, naar der Intet yttres derimod, afslutte Sagen til i morgen.

Grundtvig: Var det da ikke rigtigt, at den blev henviset til Comiteen til i morgen?

Haug: Jeg ser ingen Grund til at afvige fra den saadantlige Tingenes Orden.

Ordningsregler: Det kan Intet være til Gænde for at henviser den til Comiteen. Comiteen har uden en saadan Henvisning naturligvis ingen Deltagelse til at undersøge sig.

Ordningsregler: Er det et Forslag, at Sagen skal henvises til Comiteen?

Grundtvig: Det er kun som Medlem af Forsamlingen, at jeg foreslog det, da jeg jo ikke længere er Forslagshæder.

Haug: Comiteen har jo haft Forslaget, men har ikke fundet Grund til at tillæde det.

Andre: Er det ikke en Erklæring, at derfor Discussionen afsluttet, Comiteen da vel paa egen Haand vil finde det stændigt at tage under nærmere Overvejelse, hvad der kan siges om og her foreslages ved det Amendement, som findes at have faaet en Deltagelse, der ikke oprindeligt laa der?

Ordningsregler: Det forekommer mig, at det Comiteen vil have at ytre sig over, blot er, om den kan gaae ind paa at betragte en saadan forandring som Redaktionsforandring eller ikke; thi kunne saadanne Forandringer komme til at betragtes som Redaktionsforandringer, kunne vi faae et helt andet Resultat til sidste Behandling, end vi her have været.

Ordningsregler: Dette vilde i alt Fald ikke kunne stee uden